

Lublin, 30 października 2012 r.

RIO – II – 601/66/2012

Pani Jadwiga Marzec
Kierownik Samorządowego
Zespołu Oświaty w Potoku Wielkim
23-313 Potok Wielki

Szanowna Pani Kierownik

W dniach od 8 do 17 sierpnia 2012 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Samorządowego Zespołu Oświaty w Potoku Wielkim w zakresie realizacji planu finansowego oraz rachunkowości. Protokół omówiono i podpisano 31 sierpnia 2012 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. *Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości, w wyniku:*
  - *nieujęcia w zakładowym planie kont wszystkich kont stosowanych w ewidencji księgowej,*
  - *nieujęcia w wykazie ksiąg rachunkowych dzienników częściowych prowadzonych w jednostce,*
  - *niesporządzenia wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe oraz opisu systemu informatycznego,*
  - *niewskazania aktualnej wersji stosowanego w jednostce oprogramowania oraz daty*

rozpoczęcia jego eksploatacji – str. 2 - 3 protokołu.

Opracować w sposób prawidłowy dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, przez:

- ujęcie w zakładowym planie kont wszystkich kont stosowanych w jednostce, mając na uwadze, że konta wskazane w planach kont, zawartych w odpowiednich załącznikach do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), zwanego w dalszej części wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”, należy traktować jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji niewystępujących w jednostce, stosownie do przepisów § 15 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia,

- sporządzenie kompletnego wykazu ksiąg rachunkowych, a przy ich prowadzeniu przy użyciu komputera – wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych, z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,

- określenie opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Opracowanie i bieżące aktualizowanie dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości należy – w myśl przepisów art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości – do obowiązków kierownika jednostki.

2. *Przypadki niezamieszczania na dowodach księgowych miesiąca księgowania oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych – str. 4 protokołu.*

Na dowodach księgowych wskazywać miesiąc ich ujęcia w księgach rachunkowych oraz podpis osoby odpowiedzialnej za stwierdzenie sprawdzenia i

zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości

3. *Dokonywanie płatności za faktury, wystawione na Urząd Gminy Potok Wielki przez wykonawcę usługi dowożenia uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Olbicieniu, z rachunku Samorządowego Zespołu Oświaty w Potoku Wielkim i w konsekwencji dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych Zespołu na podstawie dokumentów dotyczących innej jednostki – str. 4 – 5 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych jednostki dokonywać na podstawie rzetelnych dowodów księgowych dotyczących tej jednostki, to jest zgodnych z rzeczywistym przebiegiem dokumentowanej operacji gospodarczej, w związku z przepisami art. 4 ust.1, art. 21 ust. 1 pkt 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

4. *Wykazanie w bilansie Samorządowego Zespołu Oświaty w Potoku Wielkim – sporządzonym na 31 grudnia 2011 r. – informacji uzupełniających istotnych dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej w zakresie wysokości umorzenia wartości niematerialnych i prawnych oraz pozostałych środków trwałych i wyposażenia niezgodnie z ewidencją księgową – str. 7 protokołu.*

Sprawozdanie finansowe jednostki budżetowej sporządzać na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje, w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań, stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

5. *Nieudokumentowanie faktu przeprowadzenia na 31 grudnia 2011 r. inwentaryzacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników - str. 8 protokołu.*

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować i powiązywać z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

6. *Bezpodstawne zatwierdzanie do wypłaty dowodów księgowych jednostek oświatowych, których obsługę księgową prowadzi Samorządowy Zespół Oświaty w Potoku Wielkim, przez kierownika tego Zespołu – str. 9 – 10 protokołu.*

Przestrzegać kompetencji kierownika jednostki, odpowiedzialnego za całość gospodarki finansowej tej jednostki do realizacji jej planu finansowego, a w szczególności do zatwierdzania dowodów księgowych do wypłaty, zgodnie

z przepisami art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

7. *Wykazanie – w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez gminę Potok Wielki za 2011 r. – nieprawidłowej średniorocznej liczby etatów nauczycieli kontraktowych ustalonej dla okresu od 1 stycznia do 31 sierpnia (kolumna 6. sprawozdania), co skutkowało wykazaniem nieprawidłowej kwoty średnich wynagrodzeń tych nauczycieli obliczonych na podstawie ustawy Karta Nauczyciela (kolumna 8 sprawozdania), na skutek omyłkowego wprowadzenia danych do programu komputerowego, przy pomocy którego wyliczono dodatek. W efekcie, nieprawidłowo ustalono kwotę różnicy między tymi wynagrodzeniami a wydatkami poniesionymi przez gminę na wynagrodzenia nauczycieli (ustalono różnicę w wysokości ujemnej, zamiast w wysokości dodatniej), wskutek czego bezpodstawnie wypłacono nauczycielom kontraktowym jednorazowe dodatki uzupełniające za 2011r., które im nie przysługiwały – w łącznej wysokości 5.320,51 zł – str. 12-13 protokołu.*

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez gminę sporządzać w sposób określony w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.). W poszczególnych pozycjach tego sprawozdania wykazywać dane wynikające z prawidłowego obliczenia, zgodnie z wzorem sprawozdania, zawartym w załączniku Nr 2 do tego rozporządzenia, mając na uwadze że dane wykazane w tym sprawozdaniu stanowią podstawę ustalenia i wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli, o których mowa w przepisach art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.).

Dokonać przeliczenia jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli kontraktowych zatrudnionych w szkołach na terenie gminy w sposób przewidziany powołanymi przepisami prawa (uwzględniając ustalenia kontroli), a następnie – w sytuacji potwierdzenia, że dodatki te zostały wypłacone nienależnie – zwrócić się do nauczycieli o ich dobrowolny zwrot, a w przypadku odmowy rozważyć ich wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe ustalenie i wypłacenie dodatków, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Wójta Gminy Potok Wielki